

Scutellaria altissima

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Scutellaria* is afkomstig van het Latijnse woord *scutella*, wat 'kleine schaal' of 'kom' betekent, een verwijzing naar de vorm van de kelk (calyx) die een schildachtig aanhangsel op de bovenlip heeft. De Engelse naam 'skullcap' (schedelkapje) verwijst hier ook naar. De soortnaam *altissima* is afgeleid van het Latijnse *altus* (hoog) en het superlatief *altissimus* (hoogste of zeer hoog), wat betrekking heeft op de relatief grote gestalte van deze plant binnen het geslacht *Scutellaria* (Glidkruid). De Nederlandse naam is Groot glidkruid.

Taxonomie

Scutellaria altissima L. is de geaccepteerde botanische naam volgens *Plants of the World Online* (POWO) en behoort tot de volgende taxonomische categorieën:

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Lamiales*
- Familie: *Lamiaceae*
- Geslacht: *Scutellaria*
- Soort: *Scutellaria altissima*

Foto: Harrie de Vries

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Synoniemen

De correcte, geaccepteerde naam is *Scutellaria altissima* L. Een homotypisch synoniem is *Cassida altissima* (L.) Moench. Een heterotypisch synoniem is onder andere *Scutellaria commutata* Guss., en de onderlinge rangschikking wordt soms ook als synoniem beschouwd, zoals *Scutellaria altissima subsp. commutata* (Guss.) Nyman. De plant wordt ook wel *Scutellaria zhongdianensis* genoemd, maar dit wordt vaak beschouwd als een synoniem of een onjuiste identificatie.

Variëteiten en cultivars

Scutellaria altissima is voornamelijk bekend als een botanische soort en kent nauwelijks specifieke cultivars in de handel. Het wordt als zodanig gewaardeerd als een vaste plant voor de schaduwtuin. Er zijn geen breed erkende cultivars met unieke namen gemeld die afwijken van de soort op het gebied van bloem- of bladkleur. In de tuinbouw worden wel andere soorten binnen het geslacht *Scutellaria* gebruikt met cultivars, zoals *Scutellaria alpina* 'Arcobaleno', maar deze zijn geen cultivars van *S. altissima*.

Familie

De soort *Scutellaria altissima* behoort tot de familie *Lamiaceae*, in het Nederlands de Lipbloemenfamilie. Kenmerkend voor deze familie zijn onder andere de vierkante stengels en de tweelippige bloemen.

Hoogte

De plant is een relatief hoge vaste plant voor een *Scutellaria*-soort. De hoogte van de rechtopstaande bloeistengels varieert doorgaans tussen de 30 en 70 cm, maar kan onder optimale omstandigheden tot 50–100 cm reiken.

Bloemkleur

De bloemen zijn tweelippig en hebben een opvallende tweekleurigheid. De bloemkleur wordt meestal beschreven als lichtpaars, violetblauw of donker lila-blauw van de kapvormige bovenlip, gecombineerd met een lichtere of witte onderlip met donkerdere strepen of vlekken.

Bladkleur

De bladeren zijn tegenoverstaand, driehoekig tot eirond, getand aan de randen en hebben een heldere groene kleur, soms aangeduid als helder groen of appelgroen. De bladeren zijn bladverliezend.

Bloeiperiode

De bloei van *Scutellaria altissima* valt in de zomermaanden. De bloeiperiode is doorgaans van juni tot augustus.

Standplaats

De plant gedijt het beste op een standplaats in de halfschaduw of lichte schaduw, maar kan volle zon verdragen mits de grond voldoende vochtig blijft. De bodem moet licht, goed gedraineerd, neutraal tot alkalisch zijn en voldoende humus bevatten. De plant is van nature te vinden in vochtige bossen en beschaduwde gebieden.

Herkomst

De soort is van nature inheems in Oost-Centraal Europa en reikt tot in de Kaukasus en Turkije. Specifieke regio's omvatten Italië, de Balkanlanden, Oekraïne, Roemenië en het zuiden van Europees Rusland.

Soort gewas

Het is een overblijvende, kruidachtige vaste plant (*perennial herb*), soms ook beschreven als een polvormende vaste plant. Het wordt in tuinen voornamelijk als sierplant gebruikt. De plant staat ook bekend om medicinale toepassingen in de traditionele geneeskunde.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering kan plaatsvinden door zaad dat in de herfst gezaaid wordt. Vegetatieve vermeerdering is mogelijk door deling in de herfst of lente, of door zachte stekken in het late voorjaar of de vroege zomer.

Klimaatzone

De plant is over het algemeen goed winterhard in gematigde klimaatzones (bijvoorbeeld RHS hardheidszone H5 of H6, USDA zones 4-8), wat betekent dat deze bestand is tegen strenge winters in grote delen van Europa.

Insecten

Zoals veel planten uit de lipbloemenfamilie, trekt *Scutellaria altissima* door zijn nectarrijke bloemen diverse bestuivers aan, met name bijen en hommels.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:458118-1>

<https://www.rhs.org.uk/plants/48929/scutellaria-altissima/details>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Scutellaria>

https://species.wikimedia.org/wiki/Scutellaria_altissima

<https://www.tuinadvies.be/plantengids/7257/scutellaria-altissima>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Geslachtsnaam afgeleid van Latijn <i>scutella</i> (kleine schaal, verwijzend naar de kelk); soortepitheton <i>altissima</i> betekent zeer hoog (verwijzend naar de gestalte).
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Orde: <i>Lamiales</i> , Familie: <i>Lamiaceae</i> , Geslacht: <i>Scutellaria</i> , Soort: <i>Scutellaria altissima</i> .
Synoniemen	<i>Cassida altissima</i> (L.) Moench, <i>Scutellaria commutata</i> Guss., <i>Scutellaria altissima</i> subsp. <i>commutata</i> (Guss.) Nyman.
Variëteiten en cultivars	Geen breed erkende cultivars.
Familie	<i>Lamiaceae</i> (Lipbloemenfamilie).
Hoogte	30 tot 70 cm, kan tot 100 cm reiken.
Bloemkleur	Tweekleurig: lichtpaars, violetblauw of donker lila-blauw met een lichtere of witte onderlip.
Bladkleur	Helder groen, driehoekig tot eirond, getand, bladverliezend.
Bloeiperiode	Juni tot augustus.
Standplaats	Halfschaduw of lichte schaduw, lichte, goed gedraineerde, neutrale tot alkalische grond.
Herkomst	Oost-Centraal Europa tot Kaukasus en Turkije.
Soort gewas	Overblijvende, kruidachtige vaste plant (<i>perennial herb</i>), sierplant.
Vermeerderingswijze	Zaad (in herfst), deling (herfst/lente), zachte stekken (late lente/vroege zomer).
Klimaatzone	Gematigde klimaatzone (bijv. USDA zones 4-8), goed winterhard.
Insecten	Trekt bijen en hommels aan.